DOMSTOLENS DOM (sjätte avdelningen)
den 6 juli 2000 *

I mål C-73/99,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG), från Sozialgericht Münster (Tyskland), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Viktor Movrin

och

Landesversicherungsanstalt Westfalen,

angående tolkningen av EG-fördraget och rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda,

* Rättegångsspråk: tyska.

egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, i dess ändrade och uppdaterade lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 118/97 av den 2 december 1996 (EGT L 28, 1997, s. 1),

meddelar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.C. Moitinho de Almeida (referent) samt domarna R. Schintgen, C. Gulmann, J.-P. Puissochet och V. Skouris,

generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

— V. Movrin, genom advokaten G. Hesen, Aachen,

— Landesversicherungsanstalt Westfalen, genom dess direktör J. Försterling,

— Tysklands regering, genom W.-D. Plessing, Ministerialrat, förbundsekonomiministeriet, och C.-D. Quassowski, Regierungsdirektor, samma ministerium, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom juridiske rådgivaren P. Hillenkamp, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten R. Karpenstein, Hamburg,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid förhandlingen den 13 januari 2000 av: Viktor Movrin, Tysklands regering och kommissionen,

och efter att den 23 mars 2000 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Sozialgericht Münster har genom beslut av den 26 januari 1999, som inkom till domstolens kansli den 2 mars samma år, i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG) ställt en fråga om tolkningen av EG-fördraget och rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, i dess ändrade och uppdaterade lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 118/97 av den 2 december 1996 (EGT L 28, 1997, s. 1, nedan kallad förordning nr 1408/71).

2 Frågan har uppkommit i en tvist mellan Viktor Movrin, en nederländsk medborgare som är bosatt i Nederländerna, och Landesversicherungsanstalt Westfalen (regionalt försäkringskontor i delstaten Westfalen, nedan kallat LVA),

angående LVA:s vägran att bevilja Viktor Movrin ett tillägg som är avsett att delvis finansiera avgifterna för hans obligatoriska sjukförsäkring i Nederländerna.

Gemenskapsrättsliga bestämmelser

3 Av artikel 1 t i förordning nr 1408/71 framgår följande:

"I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

...

t) Förmåner och pensioner: alla förmåner och pensioner, inbegripet alla däri ingående delar som bekostas av allmänna medel, alla indexhöjningar och tilläggsbetalningar, om något annat inte [föreskrivs] i avdelning III, liksom förmåner i form av engångsbelopp som kan utbetalas i stället för pensioner samt utbetalningar som görs i form av återbetalning av avgifter."

4 I artikel 3.1 i förordning nr 1408/71 föreskrivs följande:

"1. Om något annat inte följer av [de] särskilda bestämmelserna i denna förordning har personer, som är bosatta inom en medlemsstats territorium och

för vilka denna förordning gäller, samma skyldigheter och rättigheter enligt en medlemsstats [lagstiftning] som denna medlemsstats egna medborgare."

5 Av artikel 10.1 första stycket i förordning nr 1408/71 framgår följande:

"Om något annat inte föreskrivs i denna förordning får kontantförmåner vid invaliditet, [ålderdom] eller till efterlevande, pensioner vid olycksfall i arbetet eller arbetssjukdomar samt förmåner vid dödsfall vilka förvärvats enligt en eller flera medlemsstaters lagstiftning inte minskas, ändras, [innehållas], dras in eller konfiskeras med anledning av att mottagaren är bosatt inom en annan medlemsstat än den där institutionen med ansvar för betalningen finns."

6 Enligt artikel 27 i förordning nr 1408/71, som återfinns i kapitel 1, "Sjukdom och moderskap", i avdelning III gäller följande:

"En pensionär som har rätt till pensioner enligt lagstiftningen i två eller flera medlemsstater, av vilka en är lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är bosatt, och som har rätt till förmåner enligt den sistnämnda medlemsstatens lagstiftning, i förekommande fall med beaktande av bestämmelserna i artikel 18 och bilaga VI, skall, tillsammans med sina familjemedlemmar, få sådana förmåner från institutionen på bosättningsorten och på denna institutions bekostnad som om personen vore en pensionär med rätt till pension endast enligt den sistnämnda medlemsstatens lagstiftning."

7 I artikel 33.1 i denna förordning, som återfinns i samma kapitel, föreskrivs följande:

"Den institution i en medlemsstat som svarar för betalningen av en pension och som tillämpar en lagstiftning med regler om avdrag på pensioner för avgifter för sjukdom och moderskap skall vara behörig att göra sådana avdrag, beräknande enligt lagstiftningen i fråga, på den pension som institutionen utger i den mån kostnaden för förmånerna enligt artikel 27, 28, 28a, 29, 31 och 32 skall betalas av en institution i denna medlemsstat."

Den nationella lagstiftningen

8 Enligt 23 § första stycket punkt 1 e i Sozialgesetzbuch Erstes Buch (lagsamling om social trygghet, bok I, nedan kallad SGB I), utgör tillägg som är avsedda att finansiera sjukförsäkringsavgifter en del av förmånerna i den legala pensionsförsäkringen.

9 I 249a § i Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (lagsamling om social trygghet, bok V, nedan kallad SGB V) föreskrivs följande:

"De personer som är obligatoriskt anslutna [till det lagstadgade sjukförsäkringssystemet] och uppbär en pension enligt det lagstadgade pensionsförsäkringssystemet respektive pensionsförsäkringsinstitutionerna skall till lika delar svara för avgiftsbeloppet, för de avgifter som skall beräknas i förhållande till pensionen."

10 255 § första stycket SGB V har följande lydelse:

"De avgifter som de som är obligatoriskt anslutna till [sjuk]försäkringen svarar för med sin pension skall innehållas av pensionsförsäkringsinstitutionerna när pensionen utbetalas och tillsammans med de avgifter som bärs av dessa institutioner inbetalas till Bundesversicherungsanstalt für Angestellte [förbundskontoret för försäkringar för anställda] för sjukförsäkringskassornas räkning med undantag för sjukförsäkringskassorna för jordbrukare."

11 I 106 § första stycket i Sozialgesetzbuch Sechstes Buch (lagsamling om social trygghet, bok VI, nedan kallad SGB VI), i den lydelse som är tillämplig i målet vid den nationella domstolen, föreskrivs följande:

"Pensionärer som är frivilligt anslutna till det lagstadgade sjukförsäkringssystemet eller försäkrade vid ett sjukförsäkringsbolag som är underställt kontroll av tyska myndigheter uppbär, utöver sin pension, ett tillägg som är avsett att delvis finansiera kostnaderna för sjukförsäkringen. Denna bestämmelse är inte tillämplig om de berörda samtidigt är obligatoriskt anslutna till det lagstadgade sjukförsäkringssystemet."

12 I 106 § andra stycket SGB VI, i dess lydelse till och med den 31 december 1996, föreskrevs:

"Det månatliga tillägget motsvarar det belopp av sjukförsäkringsavgiften som pensionsförsäkringsinstitutionen skall svara för beträffande de pensionärer som är obligatoriskt anslutna till det lagstadgade sjukförsäkringssystemet. Det får inte

överstiga hälften av de faktiska kostnaderna för sjukförsäkringen. När pensionärer uppbär flera pensioner utbetalas ett reducerat tillägg av pensionsförsäkringsinstitutionerna, vilket beräknas proportionellt i förhållande till pensionsbeloppen. Tillägget kan även utbetalas som ett enda belopp som läggs till en av dessa pensioner."

13 I 106 § andra stycket SGB VI, i den lydelse som är i kraft sedan den 1 januari 1997, föreskrivs följande:

"Det månatliga tillägget motsvarar halva det belopp som följer av en tillämpning av sjukkassornas allmänna genomsnittliga avgiftssats på pensionsbeloppet. Denna avgiftssats fastställs den 1 januari varje år av förbundsministeriet för hälsa, på ett enhetligt sätt för hela Tyskland. Den avrundas till närmaste tiondel. Den tillämpas från och med den 1 juli pågående kalenderår till och med den 30 juni nästföljande år. Det månatliga tillägget får inte överstiga hälften av de faktiska kostnaderna för sjukförsäkringen. När pensionärer uppbär flera pensioner utbetalas ett reducerat tillägg av pensionsförsäkringsinstitutionerna, vilket beräknas proportionellt i förhållande till pensionsbeloppen. Det kan även utbetalas som ett enda belopp som läggs till en av dessa pensioner."

14 Av 111 § andra stycket SGB VI framgår följande beträffande pensionärer som är stadigvarande bosatta utomlands:

"Pensionärerna uppbär inte något tillägg avsett att delvis finansiera kostnader för sjukförsäkring och vårdförsäkring."

Målet vid den nationella domstolen

15 Viktor Movrin, som har fullgjort ålderspensionsförsäkringsperioder i Tyskland, uppbar från och med den 1 mars 1991 tysk pension på grund av arbetsoförmåga med ett belopp om 1 070,13 DEM netto per månad. Genom beslut av den 11 februari 1993 beviljades han dessutom ett tillägg motsvarande 6,4 procent av denna pension avsett att delvis finansiera avgifterna för hans sjukförsäkring.

16 Efter det att den nederländska försäkringsinstitutionen i Heerlen (Nederländerna) hade meddelat den tyska institutionen att Viktor Movrin var försäkrad genom obligatorisk anslutning till det lagstadgade sjukförsäkringssystemet i Nederländerna, återbetalades enligt beslut av den 18 juni 1993 de belopp som hade innehållits till förmån för Krankenversicherung der Rentner (sjukförsäkringen för pensionärer, nedan kallad KVdR) till Viktor Movrin, eftersom han inte behövde vara sjukförsäkrad på grund av att han hade en sjukförsäkring i Nederländerna, vilken hade företräde.

17 LVA beviljade genom beslut av den 7 september 1995 med verkan från och med den 1 september 1995 Viktor Movrin lagstadgad ålderspension uppgående till 1 335,36 DEM per månad, i stället för den dittillsvarande pensionen på grund av arbetsoförmåga, eftersom Viktor Movrin hade fyllt 65 år.

18 Viktor Movrin uppbär dessutom, sedan den 1 augusti 1995, en ålderspension som utbetalas av den nederländska pensionsförsäkringsinstitutionen. Denna institution innehåller, när hans pension utbetalas, ett belopp motsvarande avgifterna för sjukförsäkringen, vilka beräknas med beaktande av det sammanlagda beloppet av hans nederländska och tyska ålderspensioner. Viktor Movrin uppbär dessutom ett tillägg från den nederländska institutionen som är avsett att kompensera kostnaden för dessa sjukförsäkringsavgifter. Vid beräkningen av detta tillägg tas inte hänsyn till vederbörandes tyska pension.

19 Genom skrivelse av den 21 november 1996 begärde Viktor Movrin att han genom analogisk tillämpning av 106 § SGB VI och 249a § SGB V jämförda med artikel 10 i förordning nr 1408/71, skulle beviljas ett tillägg avsett att delvis finansiera den del av avgifterna för hans nederländska sjukförsäkring som grundar sig på hans tyska pension. Han har gjort gällande att han har rätt till det begärda tillägget, eftersom han uppbär tysk pension, och att det strider mot artikel 10.1 i förordning nr 1408/71 och artikel 51 i EG-fördraget (nu artikel 42 EG i ändrad lydelse) att neka honom denna förmån.

20 Viktor Movrin har påpekat att varje pensionär som är obligatoriskt ansluten till den lagstadgade sjukförsäkringen i Tyskland med stöd av 249a § SGB V uppbär ett tillägg motsvarande hälften av sjukförsäkringsavgifterna, vilka beräknas på grundval av den pension som erhålls med stöd av den lagstadgade försäkringen, oberoende av i vilken medlemsstat pensionären är bosatt. Dessutom uppbär varje pensionär som frivilligt har anslutit sig till den lagstadgade sjukförsäkringen i Tyskland eller som har tecknat en privat sjukförsäkring i en medlemsstat i enlighet med 106 § SGB VI ett försäkringstillägg som motsvarar hälften av de ifrågavarande sjukförsäkringsavgifterna, även om pensionären är bosatt i en annan medlemsstat. Endast de pensionärer som bor i en annan medlemsstat och är obligatoriskt anslutna till den lagstadgade sjukförsäkringen där saknar rätt till detta tillägg.

21 Enligt Viktor Movrin strider detta mot likabehandlingsprincipen enligt artikel 3.1 i förordning nr 1408/71. Han har även gjort gällande att kontantförmåner vid ålderdom som har förvärvats enligt en medlemsstats lagstiftning enligt artikel 10 i förordning nr 1408/71 inte kan förvägras med anledning av att mottagaren är bosatt i en annan medlemsstat. Det är inte heller godtagbart att pensionärer som uppbär tysk pension och som är anslutna till den obligatoriska sjukförsäkringen i Tyskland erhåller det tillägg som föreskrivs i 249a § SGB V medan pensionärer som uppbär sådan pension och som är bosatta i en annan medlemsstat och därför är anslutna till den obligatoriska sjukförsäkringen i denna medlemsstat inte har rätt till denna förmån. Viktor Movrin har uppgett att han var skyldig att ansluta sig till den lagstadgade sjukförsäkringen i Nederländerna och saknade möjlighet att teckna en sjukförsäkring som skulle berättiga till ett tillägg i Tyskland. De tyska lagregler som hindrar att Viktor Movrin beviljas

det begärda tillägget innebär även dold diskriminering i den mening som avses i artikel 6.1 i EG-fördraget (nu artikel 12.1 EG i ändrad lydelse), eftersom de ger upphov till en situation som framför allt missgynnar utlänningar. Dessa lagar strider vidare mot principen om den fria rörligheten för arbetstagare i den mening som avses i artikel 48 i EG-fördraget (nu artikel 39 EG i ändrad lydelse).

22 LVA avslog genom beslut av den 9 januari 1997 ansökan om sjukförsäkringstillägg enligt 106 § SGB VI. Enligt detta beslut omfattas Viktor Movrin, i enlighet med artikel 27 i förordning nr 1408/71, av den obligatoriska sjukförsäkringen enligt den nederländska lagstiftningen, eftersom han uppbär både en tysk och en nederländsk pension. KVdR ansågs därför inte vara tillämplig, varför det inte heller var möjligt att bevilja tillägg enligt 106 § SGB VI. Artikel 10.1 i förordning nr 1408/71 ansågs inte tillämplig i förevarande fall mot bakgrund av att Viktor Movrin, enligt den tyska lagstadgade pensionsförsäkringen, inte hade någon rätt till kontantförmåner vid sjukdom. Likabehandlingsprincipen som föreskrivs i artikel 3.1 i förordning nr 1408/71 utgjorde enligt LVA inte heller stöd för Viktor Movrins åsikt. En tysk medborgare som inte är ansluten till den obligatoriska sjukförsäkringen för pensionärer har nämligen inte heller rätt till ett tillägg avsett att delvis finansiera sjukförsäkringsavgifterna.

23 Viktor Movrin överklagade detta beslut och tillade att artikel 27 i förordning nr 1408/71 ingalunda utesluter att han har rätt till tillägget. Denna artikel reglerar nämligen, enligt honom, endast rätten till förmåner från sjukförsäkringen. I detta fall är det emellertid fråga om beviljande av ett tillägg som enligt artikel 1 t i förordning nr 1408/71 utgör en pensionsförmån och därigenom är en del av den tyska ålderspensionen. Detta framgår även av 23 § första stycket punkt 1 e SGB I, enligt vilken tillägg avsedda att delvis finansiera avgifterna för sjukförsäkringen utgör förmåner enligt det lagstadgade pensionsförsäkringssystemet. Viktor Movrin har härav dragit slutsatsen att artikel 10.1 i förordning nr 1408/71 är tillämplig i hans fall.

24 LVA:s nämnd för överklaganden avslog genom beslut av den 26 juni 1997 Viktor Movrins överklagande på samma grunder som de som framgår av LVA:s beslut av den 9 januari 1997. Nämnden tillade att det i 249a § SGB V endast fastställs vem som skall bära kostnaden för de sjukförsäkringsavgifter som avser en pension för vilken sådana avgifter skall erläggas enligt 228 § SGB V. Pensionärer som omfattas av flera pensionssystem, såsom Viktor Movrin, är enligt artikel 27 i förordning nr 1408/71 emellertid inte skyldiga att ansluta sig till den obligatoriska tyska försäkringen i KVdR. I Viktor Movrins fall regleras skyldigheten att försäkra sig mot sjukdom tvärtom endast av den nederländska lagstiftningen.

25 Viktor Movrin väckte den 1 augusti 1997 talan vid Sozialgericht Münster mot LVA:s överklagandenämnds beslut, och upprepade därvid vad han tidigare anfört. Han gjorde gällande att hans bedömning av rättsläget delades av kommissionen, som i skrivelsen av den 13 november 1991 i ärendet SG(91) D/21325-A/91/0807 mot Förbundsrepubliken Tyskland hade anmärkt mot att Bundesversicherungsanstalt für Angestellte inte beviljade något tillägg avsett att delvis finansiera sjukförsäkringsavgifterna till pensionärer som hade tecknat en sjukförsäkring hos en försäkringsgivare med säte utomlands. Enligt denna skrivelse utgjorde ett sådant tillägg en pensionsförmån i den mening som avses i artiklarna 1 t och 10.1 i förordning nr 1408/71.

26 Genom beslut av den 21 oktober 1997 avslog Sozialgericht Münster Viktor Movrins överklagande.

27 Viktor Movrin ingav den 25 november 1997 ett överklagande till Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen. Inför denna domstol gjorde han på nytt gällande att det begärda tillägget till skillnad från LVA:s uppfattning inte utgör en sjuk-

försäkringsförmån i den mening som avses i artikel 27 i förordning nr 1408/71 utan en pensionsförmån i den mening som avses i artikel 1 t i samma förordning, vilket innebär att artikel 10 i förordningen är tillämplig. Han gjorde gällande att Europeiska gemenskapernas kommission hade gjort samma bedömning av rättsläget och att detta hade föranlett den tyska lagstiftaren att ändra den hittills gällande rätten så, att även de personer som uppbär tysk pension kan erhålla ett tillägg avsett att delvis finansiera avgifterna för en sjukförsäkring som de har tecknat hos ett försäkringsbolag med säte utomlands. Enligt Viktor Movrin kunde annat inte gälla för dem som uppbär en tysk pension och som i likhet med klaganden är bosatta i en annan medlemsstat och är försäkrade mot sjukdom där. Till stöd härför åberopade han domstolens dom av den 26 maj 1976 i mål 103/75, Aulich (REG 1976, s. 697), i vilken det fastslogs att en person som var bosatt i Nederländerna och uppbar en tysk pension hade rätt till ett tillägg för finansieringen av sin enligt nederländsk rätt tecknade frivilliga sjukförsäkring.

28 Viktor Movrin gjorde gällande att ett förhandsavgörande måste inhämtas från Europeiska gemenskapernas domstol i förevarande fall i frågan huruvida det tillägg som är avsett att delvis finansiera avgifterna för sjukförsäkringen utgör en pensionsförmån i den mening som avses i artikel 10 i förordning nr 1408/71.

29 LVA har å sin sida gjort gällande att Bundessozialgericht i en dom av den 27 april 1977 fastslog att det inte var möjligt att från Tyskland erhålla något tillägg avsett att delvis finansiera sjukförsäkringsavgiften när det var fråga om en lagstadgad obligatorisk utländsk sjukförsäkring. Enligt LVA är domen i det ovannämnda målet Aulich inte relevant i förevarande fall, eftersom Viktor Movrin inte är frivilligt utan obligatoriskt ansluten till det nederländska sjukförsäkringssystemet. LVA har påpekat att det enligt 106 § första stycket andra meningen SGB VI inte kan utbetalas något sjukförsäkringstillägg avseende de perioder då pensionären samtidigt omfattas av en lagstadgad obligatorisk sjukförsäkring.

30 Genom dom av den 27 juli 1998 undanröjde Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen det överklagade beslutet och återförvisade målet till Sozialgericht Münster, som har beslutat att vilandeförklara målet för att ställa följande fråga till domstolen:

"Strider det mot gemenskapsrätten att motparten vägrar att bevilja klaganden, som uppbär ålderspension av motparten, ett tillägg avsett att delvis finansiera avgifterna för hans nederländska sjukförsäkring?"

Tolkningsfrågan

31 Den hänskjutande domstolen har ställt frågan för att få klarhet i huruvida artiklarna 1 t och 10.1 i förordning nr 1408/71 skall tolkas på så sätt att ett tillägg som föreskrivs i en medlemsstats lagstiftning och som är avsett att delvis finansiera sjukförsäkringsavgifter, såsom är fallet i målet vid den nationella domstolen, utgör en kontantförmån vid ålderdom, i den mening som avses i de ovannämnda bestämmelserna, som en ålderspensionär som uppbär pension enligt denna medlemsstats lagstiftning har rätt till även om han är bosatt i en annan medlemsstat i vilken han är ansluten till den obligatoriska sjukförsäkringen.

32 Domstolen erinrar om att kontantförmåner vid ålderdom, vilka har förvärvats enligt en eller flera medlemsstaters lagstiftning enligt artikel 10.1 i förordning nr 1408/71 inte får minskas, ändras, innehållas, dras in eller konfiskeras med anledning av att mottagaren är bosatt i en annan medlemsstat än den där institutionen med ansvar för betalningen finns.

33 Denna bestämmelse innebär att det inte är möjligt att neka eller frånta någon rätt till de förmåner och pensioner som avses i denna bestämmelse endast av den anledningen att vederbörande inte är bosatt inom den medlemsstat där den institution med ansvar för betalningen finns (dom av den 24 februari 1987 i målen 379/85—381/85 och 93/86, Giletti m.fl., REG 1987, s. 955, punkt 17).

34 Beteckningarna "förmåner" och "pensioner" betyder dessutom enligt artikel 1 t i förordning nr 1408/71 vid tillämpningen av denna förordning "alla förmåner och pensioner, inbegripet alla däri ingående delar som bekostas av allmänna medel, alla indexhöjningar och tilläggsbetalningar, om något annat inte föreskrivs i avdelning III, liksom förmåner i form av engångsbelopp som kan utbetalas i stället för pensioner samt utbetalningar som görs i form av återbetalning av avgifter".

35 LVA har utgått ifrån att det ifrågavarande tillägget utgör en sjukförmån. Eftersom lagstiftningen i bosättningslandet, i förevarande fall Konungariket Nederländerna, i enlighet med artikel 27 i förordning nr 1408/71 är tillämplig vad gäller sjukförmåner, kan klaganden i målet vid den nationella domstolen emellertid inte åberopa det tyska sjukförsäkringssystemet för pensionärer. När det inte föreligger någon förmån som har förvärvats enligt det lagstadgade tyska pensionsförsäkringssystemet kan inte heller artikel 10 i förordning nr 1408/71 åberopas med framgång.

36 Enligt den tyska regeringen kan det ifrågavarande tillägget inte ses som en "förmån" i den mening som avses i artikel 1 t i förordning nr 1408/71, när vederbörande, såsom i förevarande fall, omfattas av ett obligatoriskt sjukförsäkringssystem. I ett sådant fall sker utbetalningen av det tyska tillägget nämligen inte till den pensionär som är bosatt i Tyskland utan direkt till sjukförsäkringssystemet. Artikel 10 i förordning nr 1408/71 är därmed inte tillämplig.

37 För att kunna besvara tolkningsfrågan är det nödvändigt att pröva om det omtvistade tillägget utgör en "kontantförmån vid ålderdom" i den mening som avses i artikel 10 i förordning nr 1408/71.

38 Enligt domstolens rättspraxis beror svaret på frågan huruvida en förmån omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1408/71 huvudsakligen på förmånens grundläggande kännetecken, särskilt dess syfte och villkoren för dess beviljande (se, bland annat, dom av den 3 juni 1992 i mål C-45/90, Paletta, REG 1992, s. I-3423, punkt 16; svensk specialutgåva, volym 12, s. 115).

39 Såsom Viktor Movrin och kommissionen med rätta har gjort gällande framgår det nödvändiga sambandet mellan tillägget i fråga och ålderspensionen liksom det därmed sammanhängande syftet direkt av den tyska lagstiftningen.

40 I detta avseende kan det särskilt påpekas att rätten till det omtvistade tillägget förutsätter att det finns en rätt till pension, att detta tillägg beviljas av pensionsförsäkringsinstitutionerna, att dess belopp är beräknat i förhållande till storleken av de avgifter som betalas till sjukförsäkringen, vars belopp i sin tur fastställs på grundval av den pension som uppbärs, och att det är avsett att komplettera åldersförmånerna genom att delvis finansiera sjukförsäkringsavgifter i syfte att lätta den börda som dessa avgifter utgör för pensionären.

41 Tvärtemot vad LVA har hävdat kan det omtvistade tillägget inte betraktas som en sjukförmån i den mening som avses i förordning nr 1408/71. Såsom Viktor Movrin och kommissionen rätteligen har gjort gällande utbetalas tillägget inte vid sjukdomsfall, det vill säga efter det att ett försäkringsfall har inträffat, utan i stället är utbetalningen av tillägget en förutsättning för rätten till denna förmån. Ett tillägg som delvis finansierar sjukförsäkringsavgiften kan emellertid inte vara en förmån från denna försäkring (se domen i det ovannämnda målet Aulich, punkt 7).

42 Dessutom kan den åsikt som har framförts av den tyska regeringen, att de belopp som betalas från pensionsförsäkringen till sjukförsäkringen inte utgör en prestation i den mening som avses i artikel 1 t i förordning nr 1408/71, eftersom den del av avgiften som härrör från pensionsförsäkringen, i det fall det föreligger en obligatorisk sjukförsäkring, inte utbetalas till pensionären utan direkt till sjukförsäkringsinstitutionen (artikel 255 SGB V), inte heller vinna bifall.

43 Det kan i detta avseende påpekas att artikel 1 t i förordning nr 1408/71 tar sikte på tillägg till pensioner och uttryckligen avser "utbetalningar som görs i form av återbetalning av avgifter". Såsom kommissionen med rätta har påpekat kan det förhållandet att sådana utbetalningar görs direkt till sjukförsäkringsinstitutionen hellre än till den pensionär som är obligatoriskt ansluten till det ifrågavarande sjukförsäkringssystemet inte förändra den avgörande punkten att dessa utbetalningar sker till förmån för pensionären och att de har till verkan att höja pensionsbeloppet för att kompensera den börda som betalningen av avgifterna utgör för pensionären. Att acceptera den tyska regeringens åsikt skulle för övrigt, som Viktor Movrin med rätta har påpekat, kunna undergräva tillämpningen av principen om att förmåner får medföras utomlands som anges i artikel 10.1 i förordning nr 1408/71 endast av den anledningen att förmånerna inte utbetalas till rättighetshavaren utan utbetalas direkt till sjukförsäkringssystemet vars avgifter förmånen är avsedd att finansiera.

44 Härav framgår att ett sådant tillägg som det i målet vid den nationella domstolen, så till vida som det får till konkret resultat att pensionsnivån höjs (se, bland annat, domen i det ovannämnda målet Giletti m.fl., punkt 14), utgör en kontantförmån vid ålderdom i den mening som avses i artikel 10.1 i förordning nr 1408/71, vilken artikel garanterar att förmånen får medföras utomlands när det saknas särskilda regler i bilaga VI till samma förordning, regler som medför att denna bestämmelse inte skall tillämpas.

45 Följaktligen kan en person som befinner sig i Viktor Movrins situation inte fråntas rätten till det omtvistade pensionstillägget endast på grund av att

han inte längre är bosatt inom den medlemsstat som svarar för nämnda förmån.

46 Den tyska regeringen har invänt att Konungariket Nederländerna felaktigt beaktar det pensionsbelopp som utbetalas enligt andra medlemsstaters lagstiftning i syfte att finansiera den nederländska sjukförsäkringen. I enlighet med Ziekenfondswet (nederländsk lag om sjukkassor) var klaganden i målet vid den nationella domstolen således under det år då talan väcktes, det vill säga under 1996, skyldig att — förutom en grundavgift på 7,4 procent av sin nederländska pension — betala ett tilläggsbelopp motsvarande 5,4 procent av alla sina övriga inkomster, däribland hans lagstadgade tyska pension, till den nederländska sjukförsäkringen.

47 Den tyska regeringen anser att det strider mot bestämmelserna i artikel 33 i förordning nr 1408/71 att på detta sätt beakta pensioner som utbetalas enligt lagstiftningen i andra medlemsstater i syfte att finansiera sjukförsäkringen. En sådan olaglig åtgärd kan inte tjäna som rättslig grund för att ålägga den tyska institution som utbetalar den pension som är föremål för avgiftsplikt skyldigheten att betala en kompensation i form av ett tillägg avsett att delvis finansiera avgifterna.

48 Såsom kommissionen korrekt har konstaterat räcker det att i detta avseende påpeka att, även om man antar att den nederländska lagstiftningen inte är förenlig med artikel 33 i förordning nr 1408/71, en sådan omständighet inte under några förhållanden kan ifrågasätta den i artikel 10 i denna förordning fastslagna principen att kontantförmåner vid ålderdom som utbetalas enligt lagstiftningen i en medlemsstat får medföras utomlands.

49 Den tyska regeringen har även gjort gällande att det ifrågavarande tillägget i vilket fall som helst inte kan komma i fråga i ett fall som Viktor Movrins, i vilket summan av avgifterna som han skall betala på grundval av sin tyska pension till den nederländska sjukförsäkringen (5,4 %) är lägre än den summa han skulle ha

betalat på grund av sin tyska pension (omkring 7 %) om han hade varit bosatt i Tyskland och hade varit obligatoriskt ansluten till KVdR. Att bevilja detta tillägg innebär att vederbörande privilegieras på ett orättvist sätt i förhållande till en pensionär som omfattas av KVdR, vilket är oacceptabelt.

50 Viktor Movrin har svarat att den tyska regeringen inte har beaktat de avgifter på 7,35 procent, även de beräknade på de nederländska och tyska pensionerna, som han är skyldig att betala enligt den allmänna nederländska lagen om särskilda kostnader vid sjukdom. I slutändan betalar han betydligt mer än den tyska avgiftssatsen på 7 procent till sin sjukförsäkring i Nederländerna.

51 Även om man, såsom den tyska regeringen har gjort gällande, antar att vederbörande befinner sig i en fördelaktig situation i förhållande till en pensionär som alltid har varit bosatt i Tyskland, så beror en sådan konsekvens inte på tolkningen av gemenskapsrätten utan på det nu gällande systemet som, eftersom det inte finns något gemensamt system för social trygghet, endast vilar på en icke harmoniserad samordning av nationella lagstiftningar (se, bland annat, dom av den 10 november 1971 i mål 27/71, Keller, REG 1971, s. 885, punkt 13 och dom av den 13 oktober 1977 i mål 22/77, Mura, REG 1977, s. 1699, punkt 10; svensk specialutgåva, volym 3, s. 415).

52 Under dessa omständigheter skall frågan besvaras så, att artiklarna 1 t och 10.1 i förordning nr 1408/71 skall tolkas på så sätt att ett tillägg som föreskrivs i en medlemsstats lagstiftning och som är avsett att delvis finansiera sjukförsäkringsavgifter, såsom är fallet i målet vid den nationella domstolen, utgör en kontantförmån vid ålderdom, i den mening som avses i dessa bestämmelser, som en ålderspensionär som uppbär pension enligt denna medlemsstats lagstiftning har rätt till även om han är bosatt i en annan medlemsstat, i vilken han är ansluten till den obligatoriska sjukförsäkringen.

Rättegångskostnader

53 De kostnader som har förorsakats den tyska regeringen samt kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (sjätte avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 26 januari 1999 har ställts av Sozialgericht Münster — följande dom:

Artiklarna 1 t och 10.1 i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, i dess ändrade

och uppdaterade lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 118/97 av den 2 december 1996, skall tolkas på så sätt att ett tillägg som föreskrivs i en medlemsstats lagstiftning och som är avsett att delvis finansiera sjukförsäkringsavgifter, såsom är fallet i målet vid den nationella domstolen, utgör en kontantförmån vid ålderdom, i den mening som avses i dessa bestämmelser, som en ålderspensionär som uppbär pension enligt denna medlemsstats lagstiftning har rätt till även om han är bosatt i en annan medlemsstat, i vilken han är ansluten till den obligatoriska sjukförsäkringen.

Moitinho de Almeida Schintgen Gulmann

Puissochet Skouris

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 6 juli 2000.

R. Grass

Justitiesekreterare

J.C. Moitinho de Almeida

Ordförande på sjätte avdelningen